"Azért vagyunk a világon, hogy valahol otthon legyünk benne."

(Tamási Á.)

VERŐCE NÉMET NEMZETISÉGI (származású) LAKÓI

Verőcei Helytörténeti Kör gyűjtése
2013.

Felkészülés a feladat elvégzésére

1. A témához áttekintett irodalom:
Szomszéd András: Verőcei évszázadok 1994.
Dr Kovács István: Nógrádverőce története 1998.
Kovács László: Verőce története 1994.
Cifka Anna: Verőcemaros Ált. Rendezési terve 1986.
Dr Herpay András: A kitelepítések története Magyarországon.
Kalapos Gábor: A málenkij -robot rövid története Magyaro-on

Berkenye története (Kovács Erika--Schmidt József)
Berkenye három évszázada 1995.(Borsányi István szakdolgozat)
Nagymaros története
Kismaros története
Bellér Béla :Magyarországi németek rövid története (Magvető K.)
Cseke László:Dunakanyar 1982. (Zrínyi Ny.)
Dr Czellár Katalin : Dunakanyar és környéke 2003.

2. Nevek, (interjú alanyok) összegyűjtése, akiknél német eredetről tudunk.
Az ismerteken kívül a telefonkönyv és beszélgetések informáltak, német családnevek, magyar családnevek esetében.

3. Beszélgetés, interjú a személyekkel,családokkal, a rögzítést a kérdező, vagy a kérdezett végzi.

4. A kérdezés szempontjai
Adat a kérdezettről: név, lánykori név, születési hely- idő, lakcím
_Honnét érkezett a család és mikor Magyaro-ba?
_Hová telepítették le Őket, hol élt a család?
_ Mikor jöttek Verőcére?
_ Nagyszülők, esetleg korábbi ősök, szülők életideje, születési helye, lakhelye, foglalkozása.
_Családfa
_ A német származással kapcsolatos emlékek,(írott, tárgyi) ,szokások,hagyományok...
(Írott emléket, fotót másolunk, az eredetit visszaadjuk.)

BETELEPÍTÉSEK MAGYARORSZÁGRA

Németek a magyar királyságban, Magyarországon. Elnevezésük: ungardeutsche, sváb.

Több, mint 1000 éve élnek németek hazánk területén. Már az Árpád - házi királyaink külföldi kapcsolatai,
házasságaik is kedveztek ennek.(Pl.: Szt. István és Bajor Gizella)
1140-ben II. Géza német telepeseket hívott Erdélybe az erdők "vágására" és üveghuták építésére. Más
területeken is , erre utal Baranyában Kisújbánya Neuglasshüte, és a Bakonyban Németbánya Deutshütten
elnevezése.
A legtöbben közép- és délnémet területről érkeztek. Az első telepesek SVÁB földről érkeztek, ezért egységesen így nevezték őket.

A legnagyobb betelepítés 1763--77 között történt. 40 000 főről beszélnek a krónikák.
Ezt a Kincstári Kamara fedezte, részt vettek a püspökök, világi földesurak is a behívás és letelepítés
programjában.

A telepítés szakaszai:
1. 1689- 1740. Ekkor III. Károly hívására jöttek,a Dunántúlra, az Északi-középhegységbe, Bácskába, és
a Bánság területére.

2. 1740- 1780. Mária Terézia uralkodása alatt a kamarai telepítés jellemzőbb, mint a földesúri.
A "tereziánus " telepesek nagy része Délre ment.

3. II. József 1782- es patense után Pfalzból, Saar- vidékről, Frankfurt- Mainz környékéről,
Hessen, Wütten-berg ből Pest, Tolna, és Somogy megyébe, Esztergomba települtek.

József Mózes történész szerint Frankhonból 1729- 1732 között tutajon Mainzból, Freiburgból Kalsruheból, Kölnből jöttek. Míves Ottó szerint Ulmból indultak hajóval.

Nyelvjárásuk mostani formája a betelpülés után itt alakult ki.
Megkülönböztetett területek:
Svábok -- Szatmárban, a bakonyi területeken, Baranyában is.
Heidebaurgerek - a mosoni síkságon
Poncichterek - Sopron környékén
Stifollerek - Baranyában
Cip-szerek - Zipsz (Szepes)
Szászok - Erdélyben telepedtek le.

NÉMET NEMZETISÉGIEK VERŐCÉN

Jelenleg német ill. magyar családnevekkel élnek németajkú leszármazottak,
általában más településről költöztek ide elődeik a betelepítések után.

Verőce középkori falu, 1075-től a váci püspökség birtoka. 1241-ben (márc. 17.) Vác feldúlása után a tatárok elpusztították. Eredeti lakóinak számát, nemzetiségét nem ismerjük.
A német betelepítésekről, németajkú lakókról Szomszéd András: Verőcei évszázadok című könyvében olvashatunk. Ugyancsak Berkenye, és a környék németeket befogadó településeinek történetében.

A tatárjárás után német "hospesek" jöttek, és a Duna mindkét oldalán telepedtek le.
Verőcén kiváltságos helyzetük volt, az 1300-as években ingatlanszerzési lehetőséget kaptak (ház, föld, szőlő) és mindez örökölhető volt.(Sz. A. 24-25. old.)
A hospesek szívesen jöttek. A korból fenmaradt nevek: Craus, Hauzgretel. A korábbi oklevelekben Cozpech, Nycus, Leuglich...Greffel,...Rowgen többségében német neveket találunk.

A földrajzi nevek is német nyelvű lakósságra utalnak: Wrurperg, Altimpergen nevű szőlők.
A török hódoltság alatt pontos kimutatás készült névvel jelölve a szolgáltatásokat, ekkor már a magyar nevek váltak általánossá.

Az 1578-as összeírásban magyar nevek németes átírásával találkozunk.(Sz. A. : 37-38. old.)
1655-ben a váci püspöknek tizedet fizetők névsorában is.

Az újratelepítés a püspökség irányításával történt, Nógrád után Verőcén (Sz.A.45. old.),Kosdon, Alsósápon, később Berkenyén,Szerdahelyen, Katalin-pusztán németajkúakkal.
17 magyar és 7 "FRANKONIA NATIO-" beli német jobbágycsalád, 5 házas zsellér élt Verőcén az 1700-as évek elején. Nevek: Herold, Vallcz, Kettler, Hifner, Veller, Neuprend, Kathammer, , Hess...(Sz. A.:84. old.)

1718 okt. 4-én VERŐCÉRE a Dunán (tutajjal, schachterrel) érkeznek Wüttenberg tartományból, Frankóniából, a Fekete-erdő vidékéről családok Althann püspök hívására.
Származási helyük Neubrunn, Grasszeindelfed, Weinkheim, Hassberg,Schweinberg, Eierschom, Buchen,Burgnappach...
Verőcéről tárnás szekerekkel, állataikat terelve indultak a számukra kijelölt településekre. A Morgó pataknál pihentek meg, majd indultak új otthonuk felé.

1826-ban Krizsán János verőcei plébános írt a helyi magyarok és németek szokásairól viseletéről. Szomszéd A. könyvében idézi (92-93. old.) :
" ...a magyarok járják a nemzeti hol friss, hol lassú nótákat, de a németek örömest friss magyart is táncolnak, ha a német nótán meguntak keseregni."

NÉMET NEMZETISÉGŰ SZEMÉLYEK, CSALÁDOK

„Tudd, hogy ki vagy s honnan jöttél.
Amit csak tudsz, gyűjts össze minden
Jó emléket a családokról,elődeidről.
Ismerd meg bátorságuk történetét,
hogy miképpen élték túl a nehézségeket.
Légy büszke az örökségedre.
Beszélj róla szeretettelien.”

(Stephanie Dawrick)

STRAUSZ ERZSÉBET
Születési idő: 1963. 03. 14.
Születési helye: Zebegény Lakás: Verőce, Aradi út 7

A család német nemzetiségi származásával kapcsolatos adatai, emlékei:

A család története, Magyarországra telepítése Mária Terézia korára vezethető vissza.
Eredetileg Szokolyán élt a család.
Verőcére 1952-ben költöztek.

Az apai nagyapa: Strausz Nándor felesége Halász Róza volt
Gyermekük Strausz Béla 1931-2012. asztalos volt a szakmája, ügyes kezű mester volt.
Felesége: Petrenke Erzsébet' 1934-1997 szakácsnőként dolgozott.
Lányaik: Strausz Erzsébet és Strausz Katalin , aki 1955.07. 05.-én született Vácon
Lakása. Verőce, Váci Mihály út 34.

Strausz Erzsébet szerint kitelepítés nem volt a családból.

A családban nem volt beszédtéma a német eredet, de tudtak róla. Nem beszéltek németül.
jellegzetes szokásokra, hagyományokra sem emlékezik S. E.

Amit a faluban mindenki tud: Strausz Béla szorgalmas, jó mester volt,....németes alapossággal dolgozott.

További gyűjtés Strausz Katalin megkeresésével lehet.

Név: PAKUTS TAMÁSNÉ **Lakcím: Verőce, Árpád u. 31.**
Lénykori név: Hadnagy Ilona
Születési hely- idő: Vörösberény, (Veszprém m.) 1942. 05. 26.

Az én példám mutatja, a vezetéknév nem mindig utal német nemzetiségű ősökre, valamint arra, hogy a faluban a jelenleg "betelepülők" között is van német gyökerű.

Német nemzetiségű kapcsolatom: mindkét nagyapám német (sváb) származású, Őseink, mint a Verőcére érkezők ők is Ulmból hajóval érkeztek Magyarországba.
Apai nagyapám DREXLER Ferenc (1885-1955.) Hadnagyra magyarosított, Németbányán (veszprém megye) született.
Az anyai JÁNI András (1896-1962) szintén Veszprém megyében, Olaszfaluban született.
Mindkét család az 1700-as évek (1732-1780) években a Fekete- erdő közeléből érkezett a veszprémi püspökség birtokára. Katolikus telepeseket hívtak, akiknek kedvezményeket adtak,mint pl. a szabadköltözés.
Az ideérkezők több nyelvjárást beszéltek, építőmesterek, bányamunkások, földművesek voltak.
Hadnagy(Drexler) nagyapám kőművesként talált munkát, majd feleséget is Vörösberényben. Itt tanulta és szerette meg a szőlőművelést.
Jáni nagyapám a híres olaszfalusi káposztát, krumplit fuvarozta eladásra megyeszerte, amikor Vörosberényben megismerte, megszerette, feleségül vette jómódú nagyanyámat.
Ő nagyon büszke volt német származására és az I. világháborúban szerzett vitézségi érmére, címére, melyhez néhány hold föld is járt.Nagy szakértelemmel mezőgazdasággal, szőlőműveléssel foglalkozott.Igényes, törekvő gazda volt, aki németes kékfestő kötényben dolgozott.Mesélőkedvű nagypapa volt, akit nem lehet elfelejteni.
Olaszfalu és Németbánya zárt, németajkú település maradt. Nagyapáimtól szülőfalumban ritkán hallottam német szót.A rokonlátogatásokkor azonban igen. Ezek ünnepek voltak, szeretetteljes találkozások.A két faluban élő rokonok hétköznapi életét is megismertem, nyaraltam, mint városi gyerek náluk. Ma is a legkedvesebb emlékeim ezek.

Mindkét nagyanyám magyar lány volt, tipikus vegyes házasságok voltak., mutatva a nemzetiségek egészséges keveredését, békés együttélését.

HADNAGY Ferenc felesége Farkas Erzsébet — JÁNI András felesége Regenyei Ilona

a nagyszüleim gyermekeik

+ H. Ferenc +H. Lajos — + J. Ilona + J. Ferenc

a szüleim gyermekeik

+ ifj. H. Lajos H. András H. Andrea H. Ilona Pakuts Tamásné

Érdekesség, hogy férjem anyai nagyapja is német származású Pfeiffer-ről Siposra magyarosíttatott, mert vasúti szolgálathoz előírták.
Fiam ifj. Pakuts Tamás (1966-) Pécsett német nemzetiségű gimnáziumban érettségizett, Lipcsében szerzett diplomát, anyanyelvi szinten beszél németül.
Így is tisztelgünk őseink előtt.

Név. MÉSZÁROS TIBORNÉ **Lakás: Verőce. Brassói u. 12.**
Lánykori név: Grauszman Katalin
Születési hely, idő: Berkenye, 1940.

Mészárosné G. Katalin régóta foglalkozik családja német eredetével, tudatosan gyűjti az anyagot .
Családja történetét szülei elbeszélése, saját emlékei (és jegyzetei), valamint Berkenye története alapján ismerteti.

A GRAUSZMAN család ősei Würtenberg tartományból érkeztek VERŐCÉRE. 1718. okt. 4-én hajóval .
Az Althann váci püspök hívására érkező családok Zebegénybe, Nagymarosra, Kismarosra, Szerdahelyre, Berkenyére kerültek, hogy a török dúlás után újratelepítsék a falvakat.
A Grauszman család Berkenyén élt, földet műveltek igyekezettel, szorgalommal, igényességgel.

A család a XX. sz.-ban.

Az apa: Grauszman Jakab (1910-1 az anya: Lambek Katalin (1912-1984)
mindketten Berkenyén születtek, ahogy gyermekeik is

+fiú +fiú fiú(Jakab) fiú(József) lány(Katalin) +lány

1940-ben született, jelenleg Verőcén él.
Katalin testvérei közül kisgyermekként haltak meg többen.

A család: a szülők, a nagymama , Katalin és két testvére élt együtt, amikor 1944. dec 8-án az oroszok Berkenyére értek.
1945. jan.- 5-én a helyi németeket összeszedték (82 fő) és Krasznolucsba vitték. Édesanyjukat sikerült elbújtatni, így ő itthon maradt.
1946--ban a német nemzetiségűeket kitelepítették, házaikba áttelepített szlovákokat költöztettek.
A Grauszman család is elvesztette mindenét, otthontalanná váltak.
Egy pesti család fogadta be Őket, akik a háború idején hozzájuk menekültek. Otthont adtak nekik, a szülők Bp.-en lettek munkások, a gyermekek ott kezdték iskolai tanulmányaikat.
A nagyvárost nem tudták megszokni, ezért visszamentek Berkenyére.
Ekkor történt a csoda, a házukba telepített szlovákok "befogadták" őket, a tisztaszobát átadva,
a konyhát közösen használva. A kisemberek nem haragudtak egymásra, békében, szeretetben együtt éltek évekig. Ők tudták, nem hibáztathatják egymást a politika, a háború következményeiért.
Verőcére 1957 - ben költöztek, amikor rokonok anyagi segítségével itt tudtak házat venni.
Beilleszkedtek, igen aktív és hasznos tagjai a faluközösségnek.

Grauszman Anna **Lakás: 2621 Verőce Árpád út 19**
Szül.hel, ídő: Berkenye, 1944. 02. 03
Édesanyja: Fuchs Kunigunda Berkenye 1918 04. 01. – 2007. 08. 05.
Édesapja: Grauszman János Berkenye, 1922. 02 07.- 1985

A nagyszülők saját földtulajdonnal rendelkező földművesek, gazdálkodók voltak. Földjeiket művelték, állataikat gondozták tenyésztették.
Kitelepítették őket 1948. október 6-án Kóspallagra. Beszakadt tetejű, földes szoba-konyhás házrészben. A édesanyának semmi jövedelme nem volt. Hajcsi esperes úrnál tudott elhelyezkedni, a munkájáért élelmet kapott, így a családnak megvolt a betevő falatja. Népviseletben jött a fiatal anyuka Verőcére, majd nagyon kellett a pénz, így a szép ruháit eladta és „kiöltözött".
Egy ideig, amíg az apa nem jött haza a anya napszámba járt. Majd a Acél és csőgyárban kemény férfimunkát végett. Vasesztergályos szakmunkásnak tanult. A férj hazajövetelekor megtiltotta, hogy levizsgázzon.
A édesapa bevonult 1943. 10. 4-én tényleges katonai szolgálatra Rahora. Innen elvitték a frontra, a Szovjetunióba, majd a nagy visszavonulás után november 22-én nem tudott a csapattestéhe visszamenni, mert 1944. december 8-án már bejöttek a oroszok Berkenyére. 1945. január 5-én vitték el málenykij robotra. 1951 március 31-én jött haza. Kétszer szökött meg, mindig visszavitték, s majdnem 6 évig volt kint, emberhez méltatlan körülmények között. Nem jöhetett azonnal haza, Magyarországra érkezvén gyűjtőtáborokba zárták, megfogadtatták velük, hogy a kint átélt eseményekről nem beszélhettek. Hetente jelentkezni kellett a helyi rendőrségen, a körzeti megbízottnál. Elhurcolták az embereket málenykij robotra, akinek sikerült élve hazajutnia, azokat bűnözőként kezelték.
Kitelepítéskor a édesanyát két gyermekét, özvegy nagymamát, s távollétében az édesapád tették ki saját házukból, gazdaságukból.
Verőcére1949-ben jöttek át nagybátyjáékhoz, akik Verőcén albérletben laktak a Maros út 34 szám alatt a Viktória – lakban. Itt kaptak egy szobát. Amikor a édesapa hazajött a fogságból az anyóssal való sűrű nézeteltérés miatt a család elköltözött a Pozsonyi út 7 szám alá albérletbe. Innen a mozi szolgálati lakásába kerültek. A édesanya itt dolgozott pénztárosként. Csere útján kerültek az Árpád út 19 szám alá. A tanács a lakásokat eladta, s megvásárolva máig is itt lakik.
A farsangolás három napig tartott. Nagy ünnepekkor, Húsvét, Karácsony az állatok gondozásán kívűl nem dolgoztak, pihentek ünnepeltek. Ruháikat maguk varrták.
Nagyszülők: Fuchs János, Genermann Kunigunda Berkenye, 1888 július 31- 1977 jan.12.
Házasságot kötöttek Berkenyén 1906. május 13.. Lányuk Fuchs Kunigunda, férje Grausman János.
Két gyermekük született Anna, /1944. 02. 03/ s János /1942- 2005/

Bauer István Lakás: 2621 Verőce , Lugosi utca 10.
szül.hely.ídő: Nógrádverőce 1952.05.03.

A család Kismaroson élt. Miután a visegrádi plébánia leégett, a családra vonatkozó adatok megsemmisültek. Annak idején Kismaroson nem volt még templom, így a lakosság anyakönyvi adatait Visegrádon tárolták. Így került a család anyakönyvi adatai Visegrádra. Bauer Mihály Kismaros 1894, Wetzl Rozália Zebegény 1900. E házasságból született Bauer Mihály Kismaros 1925. Két gyermeke Bauer István Verőce, 1952, Bauer Mária 1956. István megtanulta az irodalmi német nyelvet. Annak idején a nagyapa, Bauer Mihály is beszélte a sváb nyelvet. Ács műhelye volt Pesten, inasokkal dolgozott.

Csillag Zsuzsanna Lakás: Verőce Árpád út 31/2

Szül.hely,ídő: Nógrádverőce, 1951. 06. 22
Szülők neve: Klaáb Zsuzsanna, Csillag János
Nagyszülők neve: Waltz Teréz – Klaáb János

A családfa további része kutatás alatt.

A Waltzok és a Klaábok a 18. század elején települtek Verőcére. A források szerint, nem ez volt az első hely Magyarországon, ahol megtelepedtek, más magyar településről költöztek Verőcére.
A Waltz név még Pécs környékén is gyakori.

A Waltzok neve először 1720-as összeíráskor tűnik fel. Josephus Valcz –ot már verőcei lakosként azonosítják. Az évszázadok során a név írása több változáson ment át pl. Valcz, Valtz, Waltz, Walcz.

Az 1843-as évbõl származó további iratok levelek. Az elsõt *„a Verõczei katolikusok fõ része”* címezte a prefektusnak márc. 23-án. A levélben a hívek panaszkodnak, hogy a püspök 1835. július 3-án kelt rendelete ellenére, mely szerint az iskolában csak magyarul lehet tanítani, a megkérdezésük nélkül kinevezték Valcz Józsefet tanítónak, aki nem tud rendesen magyarul. Ennél fogva nem tudja ellátni feladatát. Emellett kántorként sem tudja megfelelõen ellátni a misét.97
A vádakra Valcz József levélben reagált márc. 25-én, melyet a küldöttségnek címzett. Ebben azt írja védelmére, hogy elõdje, az iszákos Gebler János tanító helyére való kinevezését a verõceiek tõbbsége támogatta. Az pedig köztudott volt, hogy nem beszél tökéletesen magyarul, így ez alapján nem bocsáthatják el. Emellett leírja, hogy azóta is szorgalmasan gyakorolja a magyar nyelvet.98
A vizsgálatot *„a józan gondolkodású és igazságot követelõ verõczei lakosok”*, akik között magyarok és németek is megtalálhatók, pontokba szedett állásfoglalása zárja le. A Valczot támogató lakosok írásban is kinyilvánítják, hogy a kántortanítót befogadják. Álláspontjuk szerint *„Hogy a két felekezetû nemzetiség egymás között surlodásba van, s ez nemzet iránti gyûlölségbõl származik, annak Valcz József semmi oka, légyen õ német, magyar, vagy akár mi más nemzetség.”* Szerintük a települést jól el fogja tudni látni. A levelet 68 fõ írta alá.99
A forráscsoport alapján két fontos dolog szûrhetõ le: az egyik az iskolai nyelvre vonatkozó rendelet dátuma, a másik pedig az a tény, hogy a magyar és német lakosság között ebben az idõszakban újra súrlódásokat lehet megfigyelni. Ez a hagyományaikat féltõ németek, ill. a magyarok egy részének túlfûtött nacionalizmusa ellentétének köszönhetõ. Az 1848-ig terjedõ idõszakban jelentõs számú és fontos források kötõdnek az 1844. esztendõhöz.

95 Vö. pl. A verõcei magyar hívek panasza a prefektus úrhoz Valcz József tanító kinevezése miatt — 1843. márc. 23. /Acta parochiarum Verõciensis/, továbbá vö. A szentszéki küldött vizsgálatát tartalmazó szentszékhez küldött levél 1844. febr. 6-án a magyar és német nyelv helyzetérõl Verõcén /Acta parochiarum Verõciensis/; vö. Valter Ferenc plébános levele a szentszéknek 1844. febr. 6-án, melyben visszautasítja az õt ért vádakat a német nyelv preferálásával kapcsolatban /Acta parochiarum Verõciensis/
96 Vö. A szokolyai lakosok igazolása, miszerint szokolyán csak magyarok laknak — 1843. márc. 1. /Acta parochiarum Verõciensis/
97 Vö. A verõcei magyar hívek panasza a prefektus úrhoz Valcz József tanító kinevezése miatt — 1843. márc. 23. /Acta parochiarum Verõciensis/
98 Vö. Valcz József tanító levele a küldöttséghez 1843. márc. 25-én /Acta parochiarum Verõciensis/
99 A „józan gondolkodású és igazságot követelõ verõczei lakosok" válaszlevele a Valczot kifogásoló magyar híveknek 1843. márc. 25-én /Acta parochiarum Verõciensis/

/ internetes forrás – Magyar Egyháztörténeti Vázlatok 2008. főszerk. Csóka Gáspár /

1768-ban Valcz András verőcén bírói tisztséget töltött be.

Édesanyám az édesanyjától tanulta a krumplis gáncza (gombóc + hagymás zsír) receptjét, ami egy krumplis étel, ahogy a sváb ételek általában. Közkedvelt volt a családban a krumplis tészta (granadér mars), valamint a (smarni) császár morzsa.
A széket hokedlinak, a polcos szekrényt stelázsinak, a porolót prakkernek, a pálinkát snapsznak hívtuk amit a szomszéd gyerekek nem értettek
Források: Fellegi Mihály- Sebestyén Istvánné: A Dunakanyar bevándorlói a 18. szd.-ban
Szomszéd András: Verőcei évszázadok

Fritz László Lakás: Verőce, Maros út 36

Nógrád, 1955. 08.23
édesanyja: Rottek Erzsébet Nógrád 1928-
édesapja: Fritz Mihály Nógrád 1920-1990

A családi hagyomány szerint a névadó ősünk (üknagyapám) 1850-ben költözött Magyarországra a húgával.
Ausztriából érkeztek és Berkenyén telepedtek le. Hogy hívták, azt nem tudom, a Fritz vezetéknév keresztnévből származik.
A férfi Nógrád községből választott feleséget és ide költözött, a női ág Berkenyén maradt, máig élnek itt leszármazottak, távoli rokonok.
Az üknagyapám iparos ember volt, bognár-kádár. Ezt a mesterséget űzte a család több generáción keresztül. A dédnagyapám, a nagyapám és az apám is. Én mérnök lettem. Nők háztartásbeli foglalkoztatottak voltak, az iparos család igényeinek megfelelően. Anyám e mellett varrónőként is dolgozott. Az én feleségem értelmiségiként, könyvtárosként dolgozik. A gyerekeim egyetemet végeztek.

A család az 1850-es évektől 1965-ig Nógrádon élt, ekkor apámék és nagybátyámék is elköltöztek a faluból. Mi Verőcére,- itt élünk azóta is. A nagybátyám Vácra, de ő időközben visszaköltözött Nógrádba.
A család erősen keveredett, a négy dédapám négy különböző nemzetiségű. Sváb, szlovák, magyar és lengyel. Anyai ágon is hasonló a keveredés.

Az alábbi rajz a családfát ábrázolja, ahol a legfelső Fritz Mihály jött Ausztriából.

Fritz családfa

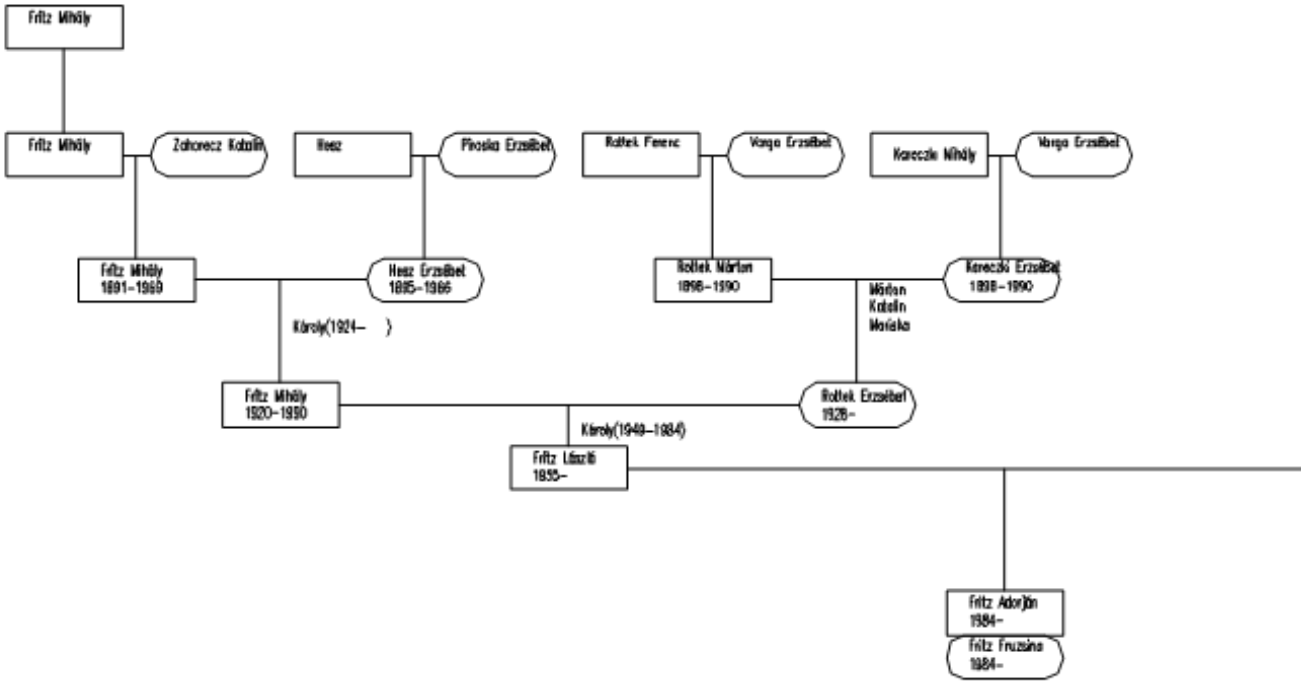

Fuchs András Lakás: Verőce Aradi u. 3
Szül.hely, íd̋. Berkenye, 1937.12.11.

Édesapja: Fuchs Jakab, Fuchs József és Rottenbacher Mária fia

Édesanyja: Smith Kunigunda, Smith Antal és Lonbek Kunigunda leánya.

Fuchs András Berkenyén kezdte meg általános iskolai tanulmányait, amelyet ott a 4. osztályig végzett el. 1945-ben a szülőket elhurcolták a Malenkij robotra, addig ő az öccsével, Jakabbal a nagyszülőkkel maradtak. Édesanyjuk 9 hónapig, édesapjuk 2,5 évig volt kényszermunkán Oroszországban. Az apa hazatérte után egy évvel, 1948-ban kitelepítették a családot Márianosztrára, ahol András befejezte az általános iskolát.

1953-ban ipari tanulóként folytatta tanulmányait Budapesten, azonban német származása miatt eltanácsolták, de egy ismerősösük kapcsolatainak köszönhetően elvégezhette az iskolát, de kollégiumban elhelyezést nem kaphatott. Így egy váci albérletből utazott be minden nap tanulni.

1955-től-1959-ig Budapesten lakott, ez idő alatt 2 évet töltött katonaként Hódmezővásárhelyen a légvédelemnél. 1956 február 28-tól Verőcén bejelentett lakos.

1960-ban nősül, a házasságból egy fiú és egy leánygyermek születik és 3 lány unokája van.

1972-1976 között elvégzi a középiskolát, majd a Pécelen a Polgárvédelmi Tiszti Képzőben szerez Tiszti Rend fokozatot, amely felsőfokú végzettséget biztosít. 1976-tól a MÁV-nál polgárvédelmi parancsnokként dolgozik Budapesten, ahonnan 1993-ban jött el nyugállományba.

Kőhalmi Miklós

1932. november 5-én született Verőcén, Néder Teréz és Kovan Ferenc 6. fiúgyermekeként. Édesanyja kismarosi sváb származású. Testvérei: László, Béla, Jenő, Tibor és Károly. Kőhalmi Jenő a II. Világháborúban nyom nélkül eltűnt. Mikor Miklós megszületett, a család Horty Miklóstól ajándékot kapott azért, mert ugyanaz volt a keresztneve, mint az elnöké.

Az általános iskola elvégzése után ipari tanulóként tanult a Lehet hűtőgépgyárban Budapesten, majd ott is dolgozott egészen nyugdíjas évei kezdetéig, 1987-ig.

1955-ben feleségül vette Rusz Erzsébetet, egy leányuk született.

2008. március 16-án hunyt el.

A család a ’30-as években Kovaról Kőhalmira változtatta a nevét, a pontos oka nem ismert.

Fritzné Kovács Mária Lakás: 2621 Verőce, Maros út 36.
Szül.hely, ídő: Visegrád, 1956. 08. 25.
Édesanyja: Muckstadt Terézia 1934. 06.12,
Édesapja: Kovács Lajos Füle 1922. 10. 09.

A Mukstadt család őseit annak idején Mária Terézia telepítette be, egyidőben a dunabogdányi svábokkal.
A család Visegrádon élt.
Akikről adataim vannak: Mukstadt Paulina /1868-1897/ Scheili János /1884-1938/
Scheili János /1859-1928/ Tischler Kornélia /1890-1947/
Scheili Lipót /1887-1947/
Gerstmajer Mária /1895-1929/
Scheili Mária /1891-1958/
Helm Mihály /1887-1957/
Mukstadt Anna
Haas József
/Pilissentlászló/

Muckstadt János /1854-1914/ Mukstadt Mária /1874-1912/
Hübler Mária /1858-1937/ Friedrich József /1871-1937/
Mukstadt János /1879-1939/ Illés István
Horváth Zsuzsanna /1888-1967/
Muckstadt Anna 1920 +
Mukstadt József/1895-1963/
Zajátz Zsuzsanna /1895-1930/

Mukstadt József Mukstadt József /1922- Mukstadt József /1959-
Oberener Josefina /1930- Mukstadt Helmut /1953- Wolfgang
Zajátz Zsusanna Mukstadt Anna /1925- Gerstmajer János /1951-
Gertsmajer Márta/1976- Kucsera Dorottya Gerstmajer János /1921-1983
2005
Farkas Márta /1951 Kucsera Emese
2006 Gestmajer János
/1978-

-

Gerstmajer Anna /1956- Schmidt Anikó /1981-
Schmidt Péter /1953- Scmidt Katalin /1983-
Mukstadt János /1928-1999/ Mukstadt József /1968- Mukstadt József
Moldvai Margit

Mukstadt József /1887-1963/ Mukstadt Teréz /1934-2013/ Kovács Zsuzsanna /1954- Papp Zsolt /1974-

ll. házassága felesége halála után Nagy Zoltán
Nagy Zsófia
Eisele Mária /1895-1978/ Kovács Lajos /1922-2006/ Kovács Mária
Magdolna /1956- Fritz Fruzsina /1984-
Eisele Magdolna Scheili Mária Fritz László /1955-
Fritz Adorján /1984-
Scheili János Scheili Magdolna

Nagyapám gazdálkodó volt Visegrádon. Földjei voltak, melyeket művelt a család, rengeteg gyümölcsöse. A volt lepencei strandon annak idején még én is ott jártam a gyümölcsösében. A bort, pálinkát készített. Két ökrére emléksem gyerekkoromból. Az igavonó állatokkal fuvarozást is vállalt. Nagyszüleim beszélték a svábnyelvet. Még édesanyám is. Nagymamám nagyon finoman főzött. Csodájára járt a főztje. Különösen jó ízesítették a disznóságokat, hurkát, kolbászt….

Nagyon tiszta, dolgos serény emberek voltak. Örülök annak, hogy e vér bennem is megvan, és e jó tulajdonságokat viszem tovább…. s gyermekeimnek is jutott belőle!

Fritzné Kovács Mária

Kőhalmi Miklós Lakás: verőce Aradi u. 12.

Szül.hely,ídő: Nógrádverőce, 1932.11.05 + 2008.03.16.

1932. november 5-én született Verőcén, Néder Teréz és Kovan Ferenc 6. fiúgyermekekén. Édesanyja kismarosi sváb származású. Testvérei: László, Béla, Jenő, Tibor és Károly. Kőhalmi Jenő a II. Világháborúban nyom nélkül eltűnt. Mikor Miklós megszületett, a család Horty Miklóstól ajándékot kapott azért, mert ugyanaz volt a keresztneve, mint az elnöké.

Az általános iskola elvégzése után ipari tanulóként tanult a Lehel Hűtőgépgyárban Budapesten, majd ott is dolgozott egészen nyugdíjas évei kezdetéig, 1987-ig.

1955-ben feleségül vette Rusz Erzsébetet,- egy leányuk született.

2008. március 16-án hunyt el.

A család a ’30-as években Kovaról Kőhalmira változtatta a nevét, a pontos oka nem ismert.

Az adatokat szolgáltatta: Kőhalmi Miklósné (Rusz Erzsébet)

Greff István Lakás: 2621 Verőce Hunyadi út. 23
. Születési hely, idő: Nógrádverőce, 1950. szept. 27

A család büszke német származására, 2004. május 29-én 225 meghívott 125 megjelent vendég a világ minden részéről /Kitelepítettek, 56-sok- Austrália, Új Zélad, USA- … ból/
Érdekesség, hogy anyai, apai ág is Greff vezetéknevű.
Tudják szájhagyomány alapján, hogy Mainzból érkeztek Magyarországra.
Apai ág Nógrádverőcére települt, Anyai ág Dunabogdány, Kisoroszi-ban élt.
Greff István nagyszülei /anyai/
Greff Károly+1960/ felesége Michel Anna +/1963/
Kisorosziban hentes, kocsmáros jómódú gazda volt.
Kilenc gyermekül született /4 fiú, 5 lány/
Lányuk: Zsuzsa Greff István és Greff Aranka, gyermeke /Kisoroszi 1913. jan. 9.- +2001/
Aranka 1930-ban házasságot kötött Greff Józseffel. /1908. Nógrádverőce- +1964/
Greff József és Greff Aranka Nógrádverőcén éltek, ács volt majd földműveléssel, állattenyésztéssel foglalkozott. Greff József édesapja Greff József Verőcén bíró volt. /Szomséd A. Verőcei évszázadok 131.old./ Felesége Hénap Erzsébet volt.
1908-bam épült a szülői ház a Hunyadi u.23. szám alatt.
Greff József és Aranka háasságából 4 fiú, l lány született/ József, Károly, Erzsébet, +Imre, **István**/
Greff István /1950/ és Rudnyánszky Lívia /1952/ házasságából két gyermek született Róbert ács, tetőfedő és Mónika